

RINGERIKE
KOMMUNE

Regnskap 2019

Innhold:	Side
Regnskapsskjema 1A Driftsregnskap	3
Regnskapsskjema 1B Driftsregnskap	3
Regnskapsskjema 2A Investeringsregnskap	4
Regnskapsskjema 2B Investeringsregnskap	5
Balanseregnskap	7
Økonomisk oversikt drift	8
Økonomisk oversikt investering	9
Note 1 - Regnskapsprinsipper	10
Note 2 - Vesentlige poster og transaksjoner	12
Note 3 - Endring arbeidskapital - del 1: bevilgningsregnskapet	13
Endring arbeidskapital - del 2: balanseregnskapet	13
Note 4 - Avsetninger og bruk av avsetninger	14
Note 5 - Betingede forhold og hendelser etter balansedagen	15
Note 6 - Endring av prinsipper, estimater og retting av tidligere års feil	15
Note 7 - Kapitalkonto	16
Note 8 - Regnskapsmessig resultat	17
Note 9 - Pensjonsforpliktelser	18
Note 10 - Garantiforpliktelser	19
Note 11 - Fordringer og gjeld til KF og samarbeid etter KL § 27	19
Note 12 - Langsiktig gjeld	20
Note 13 - Aksjer og andeler	21
Note 14 - Finansielle omløpsmidler	22
Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler	23
Note 16 - Vesentlige forpliktelser	23
Note 17 - Organisering av kommunens virksomhet	24
Note 18 - Ansattforhold, likestilling, godtgjørelser og revisjonshonorar	25
Note 19 - Investeringsoversikt	26
Note 20 - Anleggsmidler	27
Note 21 - Gebyrfinansierte selvkosttjenester	28

Regnskapsskjema 1A driftsregnskapet

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik ift budsjett	Avvik i prosent	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018	Note
Skatt på formue og inntekt	-840 146	-836 150	3 996	0,5 %	-836 150	-803 490	
Eiendomsskatt	-56 744	-60 000	-3 256	-5,4 %	-60 000	-52 803	
Sum skatteinntekter	-896 890	-896 150	740	0,1 %	-896 150	-856 293	
Ordinært rammetilskudd (inkl inntektsutgj.)	-814 183	-797 761	16 422	2,1 %	-782 200	-776 795	
Merverdiavgiftskompensasjon drift	0	0	0		0		
Sum rammetilskudd og merverdiavgiftskomp	-814 183	-797 761	16 422	2,1 %	-782 200	-776 795	
Sum andre tilskudd og salgsinntekter	-19 569	-20 200	-631	-3,1 %	-20 200	-21 416	
= Sum frie disponible inntekter	-1 730 642	-1 714 111	16 531	1,0 %	-1 698 550	-1 654 503	
Renteinntekter og avkastning fond	-34 271	-11 701	22 570	192,9 %	-11 701	-6 429	
Utbytte og eieruttak	-27 657	-23 250	4 407	19,0 %	-23 250	-20 444	
Mottatte avdrag utlån	0	0	0		0	0	
Startlån - mottatte renter	-7 318	-5 000	2 318		-3 500	-4 320	
Sum finansinntekter	-69 245	-39 951	29 295	73,3 %	-38 451	-31 193	
Renteutgifter, provisjon og tap fin. instrumer	55 231	49 200	-6 031	-12,3 %	48 662	36 958	
Startlån - renteutgifter	6 095	5 000	-1 095	-21,9 %	5 000	4 686	
Avdrag på lån	105 561	105 561	0	0,0 %	108 650	90 661	12
Sum finansutgifter	166 888	159 761	-7 127	-4,5 %	162 312	132 305	
= Netto finansutgifter	97 642	119 810	22 168	18,5 %	123 862	101 113	
Inndekning av tidligere års underskudd							8
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-14 848	-14 848	0	0,0 %		-37 072	8
Avsetning disposisjonsfond (netto)	47 512	47 512	0	0,0 %	35 464	43 636	4
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0,0 %		-3 200	4
Sum netto avsetninger	32 664	32 664	0	0,0 %	35 464	3 364	
Overført fra drift til investeringsregnskapet	888	888	0	0,0 %	100	20 848	
Sum til fordeling drift	-1 599 447	-1 560 749	38 699	2,5 %	-1 539 124	-1 529 179	
Driftskostn. ført på områder utenfor skjema 1b			0		0		
Fordelt på enhetene iflg skjema 1B	1 585 529	1 560 749	-24 781	-1,6 %	1 539 124	1 514 331	
Regnskapsmessig mer+/mindreforbruk-	-13 918	0	13 918		0	-14 848	8

Avvik: - negativt/merforbruk, + positivt/mindreforbruk i forhold til budsjett

Regnskapsskjema 1B driftsregnskapet

Tall i 1000 kroner

	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Avvik ift budsjett	Avvik i prosent	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
Folkevalgte og revisjon	11 274	10 974	-300	-2,7 %	10 788	11 064
Administrasjon og fellesutgifter	117 143	112 928	-4 215	-3,7 %	105 627	104 938
Strategi og utvikling	32 438	43 750	11 312	25,9 %	30 528	33 290
Utdanning og familie	686 107	664 278	-21 829	-3,3 %	638 300	674 730
Helse og omsorg	711 817	700 688	-11 129	-1,6 %	624 622	673 043
Teknisk, kultur og idrett	177 481	173 793	-3 688	-2,1 %	168 759	170 311
Selvkost	-55 251	-56 547	-1 296	-2,3 %	-59 637	-46 286
Avsetninger, overføringer	-95 481	-89 117	6 364	7,1 %	20 137	-106 759
Sum tjenesteproduksjon	1 585 529	1 560 749	-24 781	-1,6 %	1 539 124	1 514 331

Avvik: - negativt/merforbruk, + positivt/mindreforbruk i forhold til budsjett

Regnskapsskjema 2A - Investeringsregnskapet

Tall i 1000 kroner

		Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2018	Regnskap 2018	Note
	KOSTRA-ART					
Investeringer anleggsmidler		571 407	690 182	736 080	519 318	
Utlån og forskutteringer	(520:521)	103 369	150 000	100 000	128 578	
Kjøp av aksjer og andeler	(529)	6 262	7 300	7 300	6 792	
Avdrag på lån	(510:519)	30 916	12 000	12 000	57 827	
Avsetninger	(530:539+548:569)	27 495	200	200	40 145	4
Årets finansieringsbehov		739 449	859 682	855 580	752 660	
Bruk av lånemidler	(910:919)	595 495	737 897	690 791	584 614	7
Salg anleggsmidler	(660:679)+929	1 289	-	13 500	371	
Tilskudd til investeringer		-	-	9 600	-	
Kompensasjon for merverdiavgift	(729)	74 506	101 397	122 189	60 173	
Motatte avdr utlån	(700:789+920:928)	36 989	8 000	8 000	27 475	
Andre inntekter	(600:659;900:909)	683	200	200	330	
Sum ekstern finansiering		708 962	847 494	844 280	672 963	
Overført fra driftsregn.	(970:979)	888	888	-	20 848	2
Bruk av tidligere års udisponert		-	-	-	-	8
Bruk av avsetninger	(930:969)	29 599	11 300	11 300	58 849	4
Sum finansiering		739 449	859 682	855 580	752 660	
Udekket/udisponert	(L5-L15)	-	-	-	-	8

Regnskapsskjema 2B - Investeringsregnskapet					
tall i hele tusen					
Prosjektnr	Investeringer i anleggsmidler	Regnskap 2019	Regulert budsjett 2019	Opprinnelig budsjett 2019	Regnskap 2018
0040	Oppgradering skoler	3 892	4 236	3 000	2 691
0041	Nytt inventar skoler	4 051	4 829	4 800	4 011
0061	Nytt inventar barnehager		-	-	28
0063	Utvidelse/oppgrad barnehager	1 229	1 781	1 000	427
0080	Helse- og omsorgsbygg	1 824	1 974	1 500	1 123
0081	Søndre park belysning	163	-	-	-
0105	Oppgradering og sprinkling Riddergården	710	1 051	4 500	2 053
0115	Energi, innelima, overvåkning	3 688	4 141	4 000	570
0120	Valgpaviljonger	381	381	-	-
0127	Skaterampe Vang		-	-	2
0141	Fellesrådet - Kirkebygg	5 000	5 000	5 000	2 660
0247	Grunneiendommer og skoger	543	614	-	-
0250	Tiltak eiendomsutvikling	358	274	-	275
0258	Elektronisk dørlås sanitærbygg Røsholmstranda	90	100	-	-
0259	Kjøp av eierseksjoner i Ringerike kultursenter	112	-	-	-
0305	Kjøpsavtaler med boligeiere Kilemoen	13 608	13 608	-	-
0401	Aktivitetspark Livbanen	55	127	-	-3
0416	Nytt sak- og arkivsystem ACOS	100	-	-	-
0500	BRR - Biler og regningsverktøy	1 229	3 736	4 000	1 187
0501	Maskinpark	2 377	2 362	2 100	2 392
0530	Ladestasjoner for el-biler	-15	-15	-	15
0700	Datautstyr	3 350	3 837	3 000	2 393
0710	Helse - Pilotprosjekt velferdsteknologi	1 015	108	-	6 356
0720	Helse - Inventar/medisinsk utstyr	3 048	4 155	4 300	3 050
0732	Eiendomsskatt - programvare	1 234	1 541	-	-
0733	Ipads til kommunestyret	507	507	-	-
0751	IKT - Skole	7 570	7 194	7 000	7 914
0761	IKT - barnehage	66	600	600	1 281
0786	Intranett/nettside		-	-	605
10001	Ullerål skole med idrettshall	149 920	151 911	158 600	61 195
10002	Hov ungdomsskole med idrettshall	2 394	4 989	5 000	11
10004	Benterud skole	3 025	18 332	4 000	163 671
10006	Heradsbygda omsorgssenter	91 637	133 499	204 600	13 879
10007	Hov vest omsorgsboliger	1 242	1 982	4 400	845
10008	Hov øst omsorgsboliger	9 926	25 719	50 000	6 426
10015	Ringerike legevakt og ambulansesentral	22 875	27 590	50 000	3 840
10017	Bibrannstasjon Nes i Ådal		-	-	1 028
10018	Bibrannstasjon Sokna		-	-	8 509
10021	Hjelpemiddellager		-	-	424
10025	Garantisaker Bygg	296	-968	-	968
10027	Nes skole ny barneskolefløy	993	1 337	5 000	8
10028	Fossveien 7-9 AS		-	-	603
10031	Ringerikskjøkken - produksjonskjøkken	4 788	8 336	7 500	164
10032	Ombygging Ringerike rådhus	3 168	7 000	7 000	-
10033	Ombygging Hensmoen	3 881	9 920	-	-
14013	Førsterking Hen - Skårflogan	-230	-230	-	1 142
14015	Trygg skolevei Benterud skole	5 361	2 090	-	13 015
14016	Parkering Austjord		-	3 180	54
14017	Infrastruktur Hovsmarkveien og Hov Allé	5 273	-	-	-

Ringerike kommune - Regnskap 2019

14018	Ullerål skole - Trygg skolevei	432	-	-	-	
14019	Hønengata nord fellesprosjekt	224	-	-	-	
17001	Soveareal barnehage	2 016	2 581	-	1 868	
17002	Branntekniske tiltak i Nes samfunnshus	229	700	-	-	
17005	FDV-system	-	500	2 500	-	
17006	Schjongshallen	6 703	6 698	7 000	1 332	
17008	Kjøp av Hensmoveien 19	30 751	30 751	30 000	-	
17009	Dampovner barnehager		-	1 000	-	
17010	Hønefoss barnehage (inventar og oppgradering)	97	500	500	-	
19301	Kommunale veier	15 586	15 759	17 000	5 254	
19302	Rehabilitering av veibruer		-	-	8 097	
19402	Sykelbysatsing	184	2 347	1 000	1 086	
15003	Renseanlegg, sanering og vannforsyning Nes i Ådal		-	-	-48	
15004	Vannverk Nes i Ådal		-	-	3 800	
15006	Ringerike vannverk	11 659	13 399	-	20 030	
15008	Overføringsledninger Åsa - Monserud	34 900	33 821	22 100	14 280	
15013	Monserud renseanlegg	83 408	99 089	36 600	139 302	
15014	Sanering Nes i Ådal etappe 2	793	1 954	12 200	1 307	
15024	Boligutbygging Benterud VA-løsninger	1 698	1 640	-	1 133	
15034	Garantisaker VAR	108	-501	-	501	
15037	Styresystem Nes RA og Monserud RA	127	500	7 500	-	
15038	VA-anlegg Parkgata - Storbordet	1 229	4 192	9 000	8	
19003	Utsifting vannledninger	9 282	9 709	9 000	2 390	
19103	Utsifting avløpsledninger	9 689	10 394	9 000	2 119	
19210	Digitale vannmålere	257	2 500	4 500	-	
	Sum investeringer i anleggsmidler	570 104	690 182	712 980	517 271	

Ringerike kommune - Regnskap 2019

Balanseregnskapet

i hele 1000 kroner

<u>EIENDELER</u>		REGNSKAP 2019	REGNSKAP 2018	REGNSKAP 2017	NOTE
A. ANLEGGSMIDLER	KAP. 2.2	5 965 725	5 377 911	4 679 057	
FASTE EIENDOMMER OG ANLEGG	(2.27-2.29)	2 409 174	2 022 422	1 642 013	
UTSTYR, MASKINER OG TRANSPORTMIDLER	(2.24-2.26)	159 825	155 128	146 600	
UTLÅN	(2.22-2.23)	378 895	310 912	208 554	
AKSJER OG ANDELER	(2.21)	254 668	248 407	241 615	13
PENSJONSMIDLER	(2.20)	2 763 163	2 641 043	2 440 275	9
B. OMLØPSMIDLER	KAP. 2.1	991 803	967 420	963 308	
KORTSIKTIGE FORDRINGER	(2.13-2.17)	144 251	137 023	137 466	
PREMIEAVVIK	(2.19)	183 225	162 545	151 206	9
AKSJER OG ANDELER	(2.18)	158 164	139 562	140 350	14
SERTIFIKATER	(2.12)	-	-	-	
OBLIGASJONER	(2.11)	3	4	7	14
KASSE, POSTGIRO, BANKINNSKUDD	(2.10)	506 161	528 287	534 279	
SUM EIENDELER (A + B)		6 957 528	6 345 330	5 642 365	
<u>EGENKAPITAL OG GJELD</u>					
C. EGENKAPITAL	KAP. 2.5	-641 354	-594 048	-399 715	
DISPOSISJONSFOND	(2.56-2.57)	-235 418	-187 906	-147 470	4
BUNDNE DRIFTSFOND	(2.51-2.52)	-81 537	-66 817	-75 909	4
UBUNDNE INVESTERINGSFOND	(2.53-2.54)	-150 224	-156 486	-143 278	4
BUNDNE INVESTERINGSFOND	(2.55)	-19 544	-15 424	-47 336	4
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	(2.5950)	-13 918	-14 848	-37 072	8
REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK	(2.5900)	-	-	-	8
UDISPONERT I INVESTERINGSREGNSKAP	(2.5960)	-	-	-	8
UDEKKET I INVESTERINGSREGNSKAP	(2.5970)	-	-	-	8
LIKVIDITETSRESERVE	(2.5980)	-	-	-	8
KAPITALKONTO	(2.5990)	-138 271	-150 124	53 792	7
ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPP SOM PÅVIRKER AK (DRIFT)	(2.581)	-26 768	-26 768	-26 768	
ENDRING AV REGNSKAPSPRINSIPP SOM PÅVIRKER AK (INVESTERING)	(2.580)	24 325	24 325	24 325	
D. GJELD					
<u>LANGSIKTIG GJELD</u>	KAP. 2.4	-6 004 381	-5 397 108	-4 888 792	
PENSJONSFORPLIKTELSE	(2.40)	-3 172 188	-3 030 938	-2 972 133	9
IHENDEHAVEROBLIGASLÅN	(2.41-2.42)	-	-	-	
SERTIFIKATLÅN	(2.43-2.44)	-	-	-	
ANDRE LÅN	(2.45-2.49)	-2 832 192	-2 366 170	-1 916 659	12
<u>KORTSIKTIG GJELD</u>	KAP. 2.3	-311 793	-354 175	-353 857	
KASSEKREDITTLÅN	(2.31)	-	-	-	
ANNEN KORTSIKTIG GJELD	(2.32-2.38)	-313 555	-351 657	-351 909	
PREMIEAVVIK	(2.39)	1 761	-2 517	-1 948	9
SUM EGENKAPITAL OG GJELD (C + D)		-6 957 528	-6 345 330	-5 642 365	
E. MEMORIAKONTI					
MEMORIAKONTO	KAP. 2.9	-	-	-	
UBRUKTE LÅNEMIDLER	(2.9100)	182 268	174 662	161 276	
ANDRE MEMORIAKONTI	(2.9200-2.9998)	-12 161	-12 161	-12 161	
MOTKONTO FOR MEMORIAKONTIENE	(2.9999)	-170 106	-162 501	-149 115	

Ringerike kommune - Regnskap 2019

Økonomisk oversikt - driftsregnskapet

I hele 1000 kroner

	KOSTRA-ART	REGULERT			REGNSKAP		NOTE
		REGNSKAP 2019	BUDSJETT 2019	OPPRINNELIG BUDSJETT 2019	REGNSKAP 2018		
BRUKERBETALINGER	SUM(600:619)	-68 050	-78 039	-78 039	-70 278		
ANDRE SALGS- OG LEIEINNTEKTER	SUM(620:670)	-230 416	-213 773	-213 261	-207 410		
OVERFØRINGER MED KRAV TIL MOTYTELSE	SUM(700:780)	-270 783	-235 879	-235 748	-278 294		
RAMMETILSKUDD	SUM(800:809)	-814 759	-797 761	-782 200	-776 795		
ANDRE STATLIGE OVERFØRINGER	SUM(810:829)	-154 548	-120 643	-119 723	-163 277		
ANDRE OVERFØRINGER	SUM(830:850;880;890)	-3 962	-	-	-531		
INNTEKTS- OG FORMUESKATT	SUM(870:873)	-840 146	-836 150	-836 150	-803 490		
EIENDOMSSKATT	SUM(874:876)	-56 744	-60 000	-60 000	-52 803		
ANDRE DIREKTE OG INDIREKTE SKATTER	SUM(877:879)	-400	-	-	-342		
SUM DRIFTSINNTEKTER	SUM(L3:L11)	-2 439 808	-2 342 246	-2 325 122	-2 353 220		3
LØNNSUTGIFTER	SUM(010:089;160:165)	1 218 938	1 148 529	1 117 996	1 182 105		
SOSIALE UTGIFTER	SUM(090:099)	331 266	354 868	355 234	315 093		
KJØP AV VARER OG TJENESTER SOM INNGÅR I KOMMUNENS TJENESTEPRODUKSJON	SUM(100:285)- SUM(160:165)	429 126	409 081	393 773	410 795		
KJØP AV TJENESTER SOM ERSTATTER KOMMUNAL TJENESTEPRODUKSJON	SUM(300:380)	240 776	237 937	237 764	230 758		
OVERFØRINGER	SUM(400:490)	162 615	147 274	171 598	183 077		
AVSKRIVNINGER	590	113 856	113 000	113 000	103 566		20
FORDELTE UTGIFTER	NEG(690)+(290-790)	-103 204	-103 787	-105 962	-99 758		
SUM DRIFTSUTGIFTER	SUM(L14:L20)	2 393 373	2 306 902	2 283 403	2 325 636		
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	L12-L21	-46 435	-35 344	-41 718	-27 584		
RENTEINTEKTER OG UTBYTTE	SUM(900:905)	-51 269	-33 431	-31 931	-31 893		
GEVINST FINANSIELLE INSTRUM	909	-18 517	-7 000	-7 000	700		
MOTTATTE AVDRAG PÅ UTLÅN	920	-423	-650	-650	-431		
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER	SUM(L25:L26)	-70 209	-41 081	-39 581	-31 623		
RENTEUTGIFTER OG LÅNEOMKOSTNINGER	500	56 271	54 203	53 703	41 644		
TAP FINANSIELLE INSTRUM	509	-	-	-	-		
AVDRAG PÅ LÅN	510	106 161	106 161	109 500	90 661		
UTLÅN	520	5 876	1 000	1 000	500		
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER	SUM(L29:L31)	168 309	161 364	164 203	132 805		
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGS- TRANSASJONER	L27-L32	98 099	120 283	124 622	101 182		
MOTPOST AVSKRIVNINGER	990	-113 854	-113 000	-113 000	-103 566		20
NETTO DRIFTSRESULTAT	L23+L34+L35	-62 190	-28 061	-30 096	-29 968		
BRUK AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMESSIGE MINDREFORBRUK	930	-14 848	-14 848	-	-37 072		8
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	940	-	-	-	-3 200		4
BRUK AV BUNDNE FOND	950	-32 338	-11 526	-11 502	-46 362		4+21
BRUK AV LIKVIDITETSRESERVE	960	-	-	-	-		8
SUM BRUK AV AVSETNINGER	SUM(L38:L41)	-47 187	-26 375	-11 502	-86 634		
OVERFØRT TIL INVESTERINGSREGNSKAPET	570	888	888	100	20 848		2+19
AVSATT TIL DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS REGNSKAPSMESSIGE MERFORBRUK	530	-	-	-	-		8
AVSATT TIL DISPOSISJONSFOND	540	47 512	47 512	35 464	43 636		4
AVSATT TIL BUNDNE FOND	550	47 058	6 035	6 035	37 270		4+6
AVSATT TIL LIKVIDITETSRESERVEN	560	-	-	-	-		8
SUM AVSETNINGER	SUM(L44:L48)	95 459	54 435	41 599	101 754		
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK	L36+L42-L49	-13 918	-0	0	-14 848		8

Økonomisk oversikt - investeringsregnskapet

	KOSTRA-ART	REGNSKAP 2019	REGULERT BUDSJETT 2019	OPPRINNELIG BUDSJETT 2019	REGNSKAP 2018	NOTE
SALG AV DRIFTSMIDLER OG FAST EIENDOM	SUM(660:670)	-1 289	-	-13 500	-371	
ANDRE SALGSINNTEKTER	SUM(600:650)	-368	-	-	-104	
OVERFØRINGER MED KRAV TIL MOTYTTELSE	SUM(700:770,-729)	-1 316	-	-	-1 186	
KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	SUM (729)	-74 506	-101 397	-122 189	-60 173	
STATLIGE OVERFØRINGER	SUM(800:810)	-	-	-9 600	-	
ANDRE OVERFØRINGER	SUM(830:890)	-	-	-	-	
RENTEINNTEKTER OG UTBYTTE	SUM(900:905)	-315	-200	-200	-225	
SUM INNTEKTER	SUM(L3:L8)	-77 795	-101 597	-145 489	-62 060	3
LØNNSUTGIFER	SUM(010:080;160:165)	14	-	-	13	
SOSIALE UTGIFTER	SUM(090:099)	-	-	-	0	
KJØP AV VARER OG TJENESTER SOM INNGÅR I KOMMUNENS TJENESTEPRODUKSJON	SUM(100:285)- SUM(160:165)	490 263	685 182	731 080	458 060	
KJØP AV TJENESTER SOM ERSTATTER KOMMUNAL TJENESTEPRODUKSJON	SUM(300:380)	30	-	-	4	
OVERFØRINGER	SUM(400:490)	81 006	5 000	5 000	62 736	
RENTEUTGIFTER OG OMKOSTNINGER	500	60	-	-	15	
FORDELTE UTGIFTER	690+(290-790)	34	-	-	-1 510	
SUM UTGIFTER	SUM(L11:L17)	571 407	690 182	736 080	519 318	
AVDRAG PÅ LÅN	510	30 916	12 000	12 000	57 827	
UTLÅN	520	103 369	150 000	100 000	128 578	
KJØP AV AKSJER OG ANDELER	529	6 262	7 300	7 300	6 792	7
DEKNING AV TIDLIGERE ÅRS UDEKKET	530	-	-	-	-	8
AVSATT TIL UBUNDNE INVESTERINGSFOND	548	-	-	-	20 000	4
AVSATT TIL BUNDNE FOND	550	27 495	200	200	20 145	4
AVSATT TIL LIKVIDITETSRESERVEN	560	-	-	-	-	8
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	SUM(L20:L26)	168 042	169 500	119 500	233 342	
FINANSIERINGSBEHOV	L18+L27-L9	661 654	758 085	710 091	690 600	
BRUK AV LÅN	910	-595 495	-737 897	-690 791	-584 614	7+19
MOTTATTE AVDRAG PÅ UTLÅN	920	-35 673	-8 000	-8 000	-26 290	
SALG AV AKSJER OG ANDELER	929	-	-	-	-	7+13
BRUK AV TIDLIGERE ÅRS MINDREFORBRUK	930	-	-	-	-	8
OVERFØRT FRA DRIFTSREGNSKAPET	970	-888	-888	-	-20 848	2+19
BRUK AV DISPOSISJONSFOND	940	-	-	-	-	4
BRUK AV UBUNDNE INVESTERINGSFOND	948	-6 262	-7 300	-7 300	-6 792	4
BRUK AV BUNDNE FOND	950	-23 337	-4 000	-4 000	-52 057	4
BRUK AV LIKVIDITETSRESERVEN	960	-	-	-	-	8
SUM FINANSIERING	SUM(L30:L38)	-661 654	-758 085	-710 091	-690 600	

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelser i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk, og består av driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter.

Regnskapsforskriften inneholder regler for pliktige noter til regnskapet. Noter skal bidra til å øke regnskapsbrukerens forståelse av regnskapet og hjelpe brukeren til å vurdere regnskapet. Videre inneholder kommunal regnskapsstandard (KRS) nr 6 *Noter og årsberetning* ytterligere noter som anses nødvendig for at regnskapet skal være avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunen fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen som ikke er brukt, er registrert som memoriapost. I den grad enkelte utgifter, utbetalinger, inntekter eller innbetalinger ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres et anslått beløp i årsregnskapet.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer klassifiseres som omløpsmidler dersom de forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Videre er fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon samt markedsbaserte verdipapirer klassifisert som omløpsmidler, med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS nr 4 *Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet*. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostninger i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelets utover standarden ved anskaffelsen utgiftføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 50 med unntak av likviditetstrekkrettighet/likviditetslån jfr kl § 50 nr 5. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende med fradrag for forventet tap.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter anleggsmiddelet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 8 i forskrift om årsregnskap og årsberetning.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Ved lånefinansiering av investeringer er ikke renteutgiftene lagt til anskaffelseskost.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner m.v.) samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter retningslinjer gitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i dokument H-3/14.

Merverdiavgiftsplikt og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i merverdiavgiftsloven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon. Mottatt kompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet for kommunesektoren.

Note 2 - Vesentlige poster og transaksjoner i regnskapet

Regnskapet for 2019 viser et netto driftsresultat/overskudd etter finansposter på 62.190 millioner kroner. Budsjettet netto driftsresultat i 2019 var på 28,06 millioner kroner. Overføring til investeringsregnskapet utgjør 888.202 kroner og regnskapsmessig mindre forbruk for 2019 er på 13,92 millioner kroner.

Brutto driftsresultat er på 46,44 millioner kroner mot budsjettet 35,35 millioner kroner. Det vil bli gjort nærmere rede for avvik i forhold til budsjett for de ulike rammeområdene i rådmannens årsberetning.

Investeringsregnskapet gjøres opp i balanse.

Avskrevet kundefordringer

Det er gjort en vurdering på de kundefordringene som kommunen med stor sikkerhet ikke får inn. Dette beløper seg til 0,485 million kroner og er avskrevet i 2019.

Kommunens likviditetssituasjon har bedret seg i løpet av 2019. Trekkrettigheten har ikke vært benyttet fordi likviditeten har vært bedre enn budsjettet. Dette skyldes hovedsakelig at vi har ett solid disposisjonsfond. Vi har vesentlige ubrukte lånemidler ved utgangen av året, da investeringene ble 120 millioner lavere enn planlagt.

Note 3 – Endring i arbeidskapital

Del 1 Endring i arbeidskapital - bevilgningsregnskapet				
		<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsregnskapet	SUM(600:670;700:770;800:895)	-2 439 808 498	-2 353 220 152	-2 250 700 600,98
Inntekter investeringsregnskapet	SUM(600:670;700:770;800:895)	-77 794 507	-62 060 036	-69 295 945,04
Innbetalinger ved eksterne				
finanstransaksjoner	SUM(900:929)	-701 377 174	-643 118 502	-536 433 139,14
Sum anskaffelse av midler		-3 218 980 179	-3 058 398 690	-2 856 429 685,16
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsregnskapet	SUM(010:285;300:480) -690	2 393 373 032	2 325 636 000	2 193 541 355,95
Utgifter investeringsregnskapet	SUM(010:285;300:480) -690	571 406 845	519 317 782	460 545 455,29
Utbetalinger ved eksterne				
finanstransaksjoner	SUM(500:529)	195 002 406	222 436 448	116 918 248,71
Sum anvendelse av midler		3 159 782 283	3 067 390 230	2 771 005 059,95
<i>Anskaffelse - anvendelse av midler</i>		-59 197 895	8 991 539	-85 424 625,21
Endring i ubrukte lånemidler	Bal: 2.91(Rt) - 2.91(Rt-1)	7 605 115	12 786 490	-21 392 768,69
Endring i arbeidskapital		66 803 010	3 794 951	64 031 856,52

Del 2 Endring i arbeidskapital balansen				
		<u>2019</u>	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Omløpsmidler	2.1			
Endring kortsiktige fordringer	2.13 - 2.17	7 228 270	-443 653	-5 905 721,24
Endring aksjer og andeler	2.18	18 602 526	-788 138	11 509 678,32
Endring premieavvik	2.19	20 680 217	11 338 954	-2 559 737,66
Endring sertifikater	2.12			-
Endring obligasjoner	2.11	-1 000	-3 000	-1 000,00
Endring betalingsmidler	2.10	-22 126 370	-5 992 031	128 557 108,03
Endring omløpsmidler		24 383 642,96	4 112 134	131 600 327,45
Kortsiktig gjeld	2.3			
Endring kassekredittlån	2.31		-	-
Endring annen kortsiktig gjeld	2.32 - 2.38	42 381 186	251 672	-68 404 018,06
Endring premieavvik	2.39		-568 855	790 606,89
Endring kortsiktig gjeld		42 381 186	-317 183	-67 613 411,17
<i>Endring i arbeidskapital</i>		<i>66 764 829</i>	<i>3 794 950</i>	<i>63 986 916,28</i>

Note 4 – Avsetning og bruk av avsetninger

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12.2019	Budsjettert avsetning/ bruk i år			
						Avsetning		Bruk	
						Oppr. budsjett	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Reg. budsjett
Disposisjonsfond	187 905 798	28 412 902	19 099 507	0	235 418 207	35 464 012	47 512 409		
- herav regnskapsskjema 1B	0	0	0	0	0				
Bundne driftsfond	66 817 141	53 534 923	-38 815 226		81 536 838	6 034 664	6 034 664	-11 502 464	-11 526 203
- herav regnskapsskjema 1B	65 914 583				65 914 583	6 034 664	6 034 664	-11 502 464	-11 526 203
Ubundne investeringsfond	156 485 584	0	0	-6 261 895	150 223 689	0	0	-7 300 000	-7 300 000
Bundne investeringsfond	15 423 627	27 494 899	0	-23 374 734	19 543 791	200 000	200 000	0	0
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	426 632 149	109 442 724	-19 715 719	-29 636 629	486 722 521	41 698 676	53 747 073	-18 802 464	-18 826 203

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i regnskapet	Beholdning 31.12.2019
Disposisjonsfond	168 015 107	32 664 016		200 679 123
Fossefondet - realkapital	19 203 108		-7 570 901	11 632 207
Fossefondet - bufferkapital*	237 160	-4 251 114	11 121 785	7 107 831
Krisenteret	450 423	0	15 548 623	15 999 046
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	187 905 798	28 412 902	19 099 507	235 418 207

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i driftsregnskapet	Beholdning 31.12.2019
Øremerkede tilskudd	24 751 906	22 303 061	-24 751 906	22 303 061
Gavefond	266 407	145 859	-216 230	196 036
Gavemidler	6 225 722	9 329 307	-6 225 722	9 329 307
Midler kommunale samarbeid	1 434 279	1 489 852	-1 416 279	1 507 852
Fengselstjenesten	1 431 867	925 361	-1 431 867	925 361
Barnevernsvakt	244 545	0	-244 545	0
Næringsfond (kraftfond)	7 131 415	1 130 925	-608 747	7 653 593
Fond skogavgift	229 861	-702		229 159
Viltfond	885 100	973 013	-885 100	973 013
Tilpasnings tiltak	0	1 039 528		1 039 528
Etablerings tiltak	0	8 340 280		8 340 280
Selvkostfond	24 216 038	7 858 439	-3 034 830	29 039 647
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	66 817 140	53 534 923	-38 815 226	81 536 835

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i inv. regnskapet	Beholdning 31.12.2019
Ubundet investeringsfond	35 388 184		-6 261 895	29 126 289
Fossefondet*	121 097 400			121 097 400
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	156 485 584	0	-6 261 895	150 223 689

	Beholdning 01.01.2019	Avsetninger	Bruk av fond i inv. Regnskapet	Beholdning 31.12.2019
Andre bundne inv. fond	65 121			65 121
Oppgradering kommunens hytter	149 157			149 157
Tilstandsrapport - prosjektnr 0116	240 000			240 000
Spillmiddel prosjekter	53 685		-38 032	15 653
Næringsfond - hjemfallsfond	14 041 867	284 064		14 325 931
Frikjøp parkering	24 802	15 571		40 373
Tilfluktsrom	147 158	2 783		149 941
Elveforbygningsfond	23 984	1 689		25 673
Ekstraordinære avdrag Husbanken	116 789	27 180 183	-23 336 702	3 960 270
Tap avsatt Husbanken	561 032	10 609		571 641
Samlede avsetninger og bruk av avsetninger	15 423 626	27 494 899	-23 374 734	19 543 790

Note 5 – Betingede forhold og hendelser etter balansedagen

Ressurskrevende brukere:

Det er ved årsavslutningen gjort en avsetning for refusjon knyttet til ressurskrevende brukere på 37,7 millioner kroner. Det knytter seg noe usikkerhet til dette tallet, da refusjonen ikke er revidert. Det er innkalkulert ca. 0,2 millioner kroner i usikkerhet (reduksjon av anslått refusjon) i det avsatte beløpet.

Merverdiavgift:

Det har ved utgangen av 2019 vært noe usikkerhet og risiko rundt mva. knyttet på enkelte områder.

Det ble på slutten av året startet ett arbeid med å kartlegge rutinen for fradragsføring av mva. kompensasjon i kommunen, for å avdekke hvorvidt praksis er i tråd med gjeldende regelverk for mva. kompensasjon.

Vi har derfor kalkulert med en avsetning på 6,7 millioner kroner for risikoen for feilaktig fradragsført merverdiavgift i årets regnskap.

Boligstiftelsen:

Det ble ved årsskiftet varslet ett mulig krav på kompensasjon til Boligstiftelsen som følge av endring av vedtak knyttet til bolig som tidligere har vært brukt til enslige mindreårige flyktninger, og derav har gitt rett på mva. kompensasjon. Denne boligen ble fraflyttet av de enslige mindreårige i august 2018, og ble da gjort om til ordinær bolig uten rett på mva. kompensasjon. Dette er en justeringshendelse som vi må dekke kostnadene til ihht. avtale. Forpliktelsen er kalkulert til 55,6 tusen kroner for deler av 2018 og for 2019, som vi vil få krav på fra boligstiftelsen. I tillegg har vi avsatt for 46,9 tusen kroner for mva. fradragsført i eget regnskap i samme periode.

Monserud renseanlegg:

Monserud Renseanlegg er i testfase nå og man skal sette avløpsvann på anlegget vår 2020 og fortsette testingen. Overtagelse planlagt til sommer / høst 2020. Prosjektet er vesentlig forsinket knyttet til reklamasjoner og feil på byggentreprisen. Forhold mot entreprenør og avlaringer rundt sluttoppgjør forventes i løpet av 1. halvår 2020.

Note 6 - Endring av prinsipper, estimater og retting av tidl. års feil

Opptjent, ikke utbetalt lønn pr 31.12

Som følge av anordningsprinsippet avsettes det ved årsoppgjøret opptjent, ikke utbetalt lønn pr 31.12. Avsetning i 2019 utgjør 17,458 millioner kroner (inkl. arbeidsgiveravgift), noe som er noe høyere enn avsetningen pr 31.12.2018.

Nedskrivning av eiendommer i balansen:

Det ble i løpet av året oppdaget at kommunen hadde balanseførte eiendommer som var solgt i 2011. Bokført verdi av disse eiendommene var på 59,24 millioner kroner. De er nedskrevet pr. 01.01.2019 og bokført mot kapitalkonto.

Note 7 – Kapitalkonto

	DEBET	KREDIT
INNGÅENDE BALANSE		150 123 740
Salg av fast eiendom og anlegg	7 083	
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	142 976 430	
Aktivering av fast eiendom og anlegg		564 794 940
Oppskrivning av fast eiendom og anlegg		
Salg av utstyr, maskiner og transportmidler		
Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.	30 362 503	
Oppskrivning av utstyr, maskiner, transp.m.		
Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler		
Salg av aksjer og andeler	-	
Gevinst/tap ved salg		-
Nedskrivning av aksjer og andeler		
Kjøp av aksjer og andeler		6 261 895
Oppskrivning av aksjer og andeler		
Aktivering av pensjonsmidler KLP		90 730 619
Aktivering av pensjonsmidler SPK		31 389 214
Mottatte avdrag på utlån	35 984 303	
Av- og nedskrivning på utlån		
Utlån		103 968 072
Oppskrivning utlån		
Bruk av midler fra eksterne lån	595 494 886	
Avdrag på eksterne lån		137 077 784
Endring pensjonsforpliktelser KLP	143 611 116	
Endring pensjonsforpliktelser SPK		4 724 660
Endring skyldig arb.g.avgift av netto pensj. Forpliktelse KLP	7 456 150	
Endring skyldig arb.g.avgift av netto pensj. Forpliktelse SPK		5 092 056
Urealisert valutatap		
Urealisert valutagevinst		
UTGÅENDE BALANSE	138 270 509	
<i>Kontrollsum</i>	<i>1 094 162 980</i>	<i>1 094 162 980</i>

Ringerike kommune, 13. februar 2020

Tore Isaksen
Rådmann

Note 8 – Spesifikasjon over regnskapsmessig resultat

<u>FRA BALANSEN :</u>				
	Kapittel	Saldo 01.01	Saldo 31.12	Endring
Regnskapsmessig merforbruk drift	259.00	-	-	-
Regnskapsmessig mindreforbruk drift	259.50	14 848 396,88	13 917 793,23	-930 603,65
Udisponert i investeringsregnskapet	259.65	-	-	-
Udekket i investeringsregnskapet	259.xx	-	-	-
SUM ENDRING REGNSKAPSMESSIG MERFORBRUK				-930 603,65
<u>FRA DRIFT OG INVESTERING :</u>				
FRA DRIFTSREGNSKAPET	Arter			
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	580	13 917 793,23		
Årets regnskapsmessige merforbruk	980			
Dekning av tidligere års underskudd*	530			
Tidligere års overskudd	930	<u>-14 848 396,88</u>		
SUM DIFF. DRIFT				-930 603,65
FRA INVESTERINGSREGNSKAPET	Arter			
Årets regnskapsmessige mindreforbruk	580	-		
Årets regnskapsmessige merforbruk	980	-		
Dekning av tidligere års underskudd	530	-		
Disp tidligere års regnsk.m. underskudd	930	<u>-</u>		
SUM DIFF. INVESTERING				-
DIFFERANSE				-

Note 9 – Pensjonsforpliktelser

Hovedstørrelser fra aktuarberegning for 2019			
	KLP	SPK	TOTALT
1 Nåverdi av årets pensjonsopptjening (årets opptjening)	108 959 824	19 117 776	128 077 600
2 Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	108 941 659	12 389 831	121 331 490
3 Forventet avkastning på pensjonsmidlene	105 957 089	10 081 208	116 038 297
4 Administrasjonskostnader	6 874 087	684 232	7 558 319
5 Premieinnbetaling inkl adm.kostnader (forfalt premie)	166 915 909	25 386 996	192 302 905
6 Utbetalte pensjoner (utbetalinger)	104 187 898		104 187 898
5a Arb.avgift av arbeidsgivers andel av nr 5- 2 %	21 116 091	3 041 705	24 157 796
7 Påløpt pensjonsforpliktelse 01.01.19 (faktisk forpliktelse)	2 666 675 601	309 745 770	2 976 421 371
8 Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.19	2 636 778 070	345 978 038	2 982 756 108
9 Estimert verdi av pensjonsmidler 31.12.19 (forventet)	2 397 755 412	243 287 259	2 641 042 671
10 Verdi av pensjonsmidler 01.01.19 (faktiske pensjonsmidler)	2 326 675 018	239 678 817	2 566 353 835
11 Estimatavvik forpliktelse 01.01.19	29 897 531	-36 232 268	-6 334 737
12 Estimatavvik midler 01.01.19	71 080 394	3 608 442	74 688 836
Årets netto pensjonskostnad §13-1 nr c og §13-3 nr a			
1 Nåverdi av årets pensjonsopptjening	108 959 824	19 117 776	128 077 600
2 Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	108 941 659	12 389 831	121 331 490
3 Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-105 957 089	-10 081 208	-116 038 297
13 Netto pensjonskostnad eks adm.	111 944 394	21 426 399	133 370 793
Beregnet premieavvik §13-1 nr d og §13-4 nr a (evt b)			
5-4 Premieinnbetaling ekskl. administrasjonskostnader	160 041 822	24 702 764	184 744 586
13 Årets netto pensjonskostnad	-111 944 394	-21 426 399	-133 370 793
14 Premieavvik 2019 (her positivt)	48 097 428	3 276 365	51 373 793
Sats for arbeidsgiveravgift	14,1 %	14,1 %	14,1 %
14a Arbeidsgiveravgift av premieavviket nr 14 (her 14,1%)	6 781 737	461 967	7 243 705
Akkumulert og amortisert premieavvik 2014 §13-1 nr e og §13-4 nr c			
Akkumulert premieavvik 31.12.19	142 458 136	-2 206 210	140 251 927
15 Sum amortisert premieavvik - se tekst nedenfor	29 972 786	-473 515	29 499 271
15a Arbeidsgiveravgift av 15	4 226 163	-66 766	4 159 397
16 Akkumulert premieavvik 31.12.2019	160 582 778	1 543 671	162 126 450
16a Arbeidsgiveravgift av 16	22 642 172	217 658	22 859 829
Årets estimatavvik 2018 §13-3 nr c og d			
17 Estimatavvik forpliktelse	-29 897 531	36 232 267	6 334 736
18 Estimatavvik pensjonsmidler	-71 080 394	-3 608 442	-74 688 836
19 Brutto estimatavvik	-100 977 925	32 623 825	-68 354 100
Spesifisert pensjonsforpliktelse §13-1 nr a og e og §13-2 nr c og §13-4 nr d			
20 Påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.2018	-2 636 778 070	-345 978 037	-2 982 756 107
1 Nåverdi av årets pensjonsopptjening	-108 959 824	-19 117 776	-128 077 600
2 Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	-108 941 659	-12 389 831	-121 331 490
6 Utbetalte pensjoner	104 187 898	-	104 187 898
21 Amortisert estimatavvik - forpliktelse 1/1 av linje 17	-29 897 531	36 232 267	6 334 736
22 Estimert påløpt pensjonsforpliktelse 31.12.19 = UB	-2 780 389 186	-341 253 377	-3 121 642 563
Spesifiserte pensjonsmidler §13-1 nr a og e og §13-2 nr d og §13-4 nr d			
23 Verdi av pensjonsmidler 31.12.2018	2 397 755 412	243 287 259	2 641 042 671
3 Forventet avkastning på pensjonsmidlene	105 957 089	10 081 208	116 038 297
5-4 Premieinnbetaling ekskl. adm.kostnader	160 041 822	24 702 764	184 744 586
6 Utbetalte pensjoner	-104 187 898	-	-104 187 898
24 Amortisert estimatavvik - midler 1/1 av linje 18	-71 080 394	-3 608 442	-74 688 836
25 Estimert pensjonsmidler 31.12.2019= UB	2 488 486 031	274 462 789	2 762 948 820
26 Netto balanseført pensjonsforpliktelse (før avgift)	-291 903 155	-66 790 588	-358 693 743
26a arbeidsgiveravgift av nto pensjonsforpliktelse	-41 158 345	-9 417 473	-50 575 818

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet G-regulering	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	4,30 %	2,20 %
Forventet avkastning	1,00 %	4,50 %
Forholdstallet fra KMD		1,00 %

Premieavvik for årene 2002-2010 skal amortiseres med 1/15 av opprinnelig beløp for hvert år.

Premieavvik for 2011 og senere skal amoriseres med 1/10 av opprinnelig beløp for hvert år.

Premieavvik for 2014 og senere skal amoriseres med 1/7 av opprinnelig beløp for hvert år.

Note 10 – Garantiorpliktelse

Garantier gitt av kommunen – nedkvittert per 31.12.2019

Garanti gitt til:	Org.nr.	Garantibeløp	Garantien utløper
IKA Kongsberg - interkommunalt arkiv	971 309 040	5 657 343	
Elvegata Borettslag	980 018 075	5 363 680	03.01.2028
Hov Gård Borettslag	882 008 622	11 345 950	01.07.2030
Småbarnsforeldrenes BH Hønefoss (Dalsbråten bh)	960 782 909	484 650	01.02.2022
Småbarnsforeldrenes BH Ringerike BA (Smeden bh)	966 877 960	1 080 000	01.04.2024
Hønefoss Foreldrelagsbarnehage BA (Blåbærskogen bh)	985 446 261	4 292 099	01.02.2034
Tolpinrud barnehage BA	987 215 895	7 700 113	01.03.2038
Hønefoss Arena AS (spillemidler)	911 941 899	10 000 000	01.01.2035
Idrettsforeningen Tyristubben	984 064 330	6 100 000	05.01.2037
Sum		52 023 835	
Garantier for ansattes lån:			
Antall garantier		0	
Sum		0	
<i>Herav garanti for adm. sjefen</i>		0	
Garantier kommunale regnskapsenheter og foretak:			
Sum		0	
Totalt garantibeløp alle garantier		52 023 835	

Kommunen har i løpet av regnskapsåret ikke måttet innfri noen garantier.

Note 11 - Fordringer og gjeld til kommunale foretak (KF) og samarbeid etter KL § 27

Kommunen har ingen kommunale foretak eller samarbeid etter KL § 27 i 2018.

Note 12 - Langsiktig gjeld

Gjeldsforpliktelser, type gjeld og fordeling mellom långivere

	Balanskonto	Regnskapsåret	Forrige regnskapsår	Gjenværende løpetid
Kommunens samlede lånegjeld per 31.12	2.45-2.49	2 832 192 498	2 366 170 282	21,66
<i>Fordelt på følgende kreditorer og lån:</i>				
KLP Kommunekreditt, fast rente 2,15 %	2453551300	66 505 980	76 006 835	8
KLP Kommunekreditt, flytende rente	2453551301	32 778 780	34 893 540	16
KLP Kommunekreditt, fast rente 4,27 %	2453551302	34 442 000	36 468 000	17
KLP Kommunekreditt, flytende rente	2453551303	62 848 000	65 990 400	20
KLP Kommunekreditt, fast rente 2,25 %	2453551304	100 750 000	107 250 000	16
KLP Kommunekreditt, flytende rente	2453551305	136 850 000	144 900 000	17
KLP Kommunekreditt, fast rente 2,14 %	2453551306	143 733 332	148 866 666	28
KLP Kommunekreditt, flytende rente	2453551307	302 100 000	312 700 000	29
KLP Kommunekreditt, flytende rente	2453551308	171 000 000	180 000 000	19
KLP Kommunekreditt, fast rente 2,299 %	2453551309	354 000 000		30
SUM KLP KOMMUNEKREDITT		1 405 008 092	1 107 075 441	23,84
Kommunalbanken fast rente 1,95 %	2453551400	77 724 150	88 827 600	7
Kommunalbanken flytende rente (bullet)	2453551401	153 202 035	153 202 035	7
Kommunalbanken flytende rente	2453551402	48 854 220	55 833 400	7
Kommunalbanken flytende rente	2453551403	28 155 240	30 836 680	11
Kommunalbanken flytende rente	2453551404	47 429 760	50 394 120	16
Kommunalbanken flytende rente	2453551405	56 403 200	59 626 240	18
Kommunalbanken fast rente 3,86 %	2453551406	66 725 710	71 668 370	14
Kommunalbanken fast rente 1,78 %	2453551407	207 400 000	219 600 000	17
Kommunalbanken grønn p.t. rente (bullet)	2453551408	235 200 000	235 200 000	23
Kommunalbanken grønn p.t. rente	2453551409	93 100 000		20
SUM KOMMUNALBANKEN		1 014 194 315	965 188 445	15,55
Husbanken startlån, flytende rente	2453951001	4 926 802	5 541 402	8
Husbanken startlån, flytende rente	2453951003	6 485 684	7 068 441	10
Husbanken startlån, flytende rente	2453951004	-	7 065 406	-
Husbanken startlån, flytende rente	2453951005	8 949 535	9 817 039	10
Husbanken startlån, flytende rente	2453951006	11 347 769	17 705 168	16
Husbanken startlån, fast rente 4,2 %	2453951007	19 216 530	20 008 836	17
Husbanken startlån, flytende rente	2453951009	6 535 479	6 856 596	18
Husbanken startlån, flytende rente	2453951010	-	5 163 645	-
Husbanken startlån, flytende rente	2453951011	-	2 602 440	-
Husbanken startlån, flytende rente	2453951015	30 971 845	31 916 232	26
Husbanken startlån, flytende rente	2453951016	31 710 812	32 660 968	27
Husbanken startlån, flytende rente	2453951017	47 993 806	48 838 143	48
Husbanken startlån, flytende rente	2453951018	96 095 314	98 662 080	29
Husbanken startlån, flytende rente	2453951019	98 756 515		30
Husbanken startlån, flytende rente	2453951020	50 000 000		31
SUM HUSBANKEN STARTLÅN		412 990 091	293 906 396	29,26

Avdrag på gjeld

	Opprinnelig budsjett	Regulert budsjett	Regnskapsåret	Forrige år
Bokført avdrag på investeringsgjeld i driftsregnskapet	109 500 000	106 161 000	106 161 479	90 661 479
Beregnet minste lovlige avdrag			102 453 502	89 216 395
Differanse			3 707 977	1 445 084
Bokført avdrag på investeringsgjeld i investeringsregnskapet			-	-

Beregning av minimumsavdrag iht Kommunelovens § 50 nr 7 utgjør kr 102.453.502 etter forenklet beregningsmetode. I driftsregnskapet for 2019 er det utgiftsført låneavdrag iht lovens krav til minste avdrag.

Note 13 - Oversikt over aksjer og andeler

Balansepost	Org.nr		Antall	Kurs	Bokført verdi	Eier andel i %
2215501000	938 708 606	Egenkapitalinnskudd KLP			78 664 186,00	
221550		LIVSFORSIKRINGER MV.			78 664 186,00	
2211521000	976 957 628	Ringerikskraft AS	730		116 604 973,00	73 %
2211521001	985 731 098	Buskerud kommunerevisjon IKS - grunninnskudd			146 000,00	
2211521002	910 568 183	Biblioteksentralen AL - 25 andeler	25		22,00	
2211521003	966 494 816	Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS	1 776	1 000	1 776 000,00	46 %
2211521004	992 568 720	Ringeriksbadet AS	4 000	1 000	4 000 000,00	27 %
2211521005	993 822 108	Ringeriksbadet IKS - andel			100 000,00	50 %
2211521006	987 066 857	Sør-Øst 110 IKS (Gaml navn Vestviken 110 IKS - andel)			249 775,00	
	971309040	Interkommunalt Arkiv for Buskerud Vestfold og Telemark IKS*		-	-	
221152		SELVSTENDIGE KOMMUNEFORETAK			122 876 770,00	
2212001000	911 750 961	Norske skogindustrier ASA	170		17 085,00	0 %
2212001002	959 079 420	A/L Ringerike kornsilo - 126 andeler	126		26,00	
2212001003	948 321 475	Ringbo BBL	70		9 600,00	
2212001004	970 102 302	A/L Tyristrand vannverk inkl hovedledn.			250 000,00	
2212001005	970 102 302	A/L Tyristrand vannverk, stikkledning			5 100,00	
2212001006	984 475 764	Eiendomsselskapet Veien Kulturminnepark AS	80	100 000	4 000 000,00	25 %
2212001007	965 102 671	Menova AS	280	15 000	4 200 000,00	93 %
2212001008	927 580 128	Modum industri AS (fra 1972)	1	1	1,00	0 %
2212001009	929 982 894	A/L Ringerike Boligstiftelse			50 000,00	
2212001010	965 987 754	Ringkollstua AS	4 622		2 530 340,00	100 %
2212001011	994 987 623	Ringerike utvikling AS	182	1 000	120 000,00	46 %
2212001013	976 590 481	Stiftelsen Kistefos-Museet - grunnkapital			30 000,00	
2212001014	990 262 187	Ringerike Kultureiendom AS (Ringerike kultureiendom)	22 608	450	10 176 511,00	53 %
2212001015	911 941 899	Hønefoss Arena AS (tidl. Flerbrukshallen AS)	600	10 000	6 000 000,00	31 %
2212001016	997 442 288	Pan Innovasjon AS	72	4 018	289 296,00	10 %
2212001017	914 286 204	Fossveien 7-9 AS	1 000		22 449 485,00	100 %
2212001018	981 083 628	Investeringsinnskudd Jevnaker kunstisbane			3 000 000,00	
	977028442	Vardar AS* - B-aksjer	5 739	-	-	
221200		PRIVATE FORETAK MED BEGRENSET ANSVAR			53 127 444,00	
2.21		SUM AKSJER OG ANDELER (ANLEGGSMIDDEL)			254 668 400,00	

Det er betalt 6.261.895 kr i egenkapitalinnskudd til KLP i 2019.

Ringerike kommune har en eierandel i IKA Kongsberg - Interkommunalt arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS på 3,25 pst. De enkelte kommunene hefter med hele sin formue for sin aktuelle andel av selskapets samlede forpliktelser.

Det vil i 2020 bli gjennomført en grundig verddivurdering av alle aksjer kommunen eier. Det vil i dette arbeidet også vurderes om det skal gjøres nedskrivninger.

*Ringerike kommune har eierandeler i Vardar AS og Interkommunalt Arkiv for Buskerud, Vestfold og Telemark IKS (IKA Kongsberg) som ikke er bokført i regnskapet.

Note 14 - Finansielle omløpsmidler

	Bokført verdi pr 31.12.2017	Årets verdiendring	Anskaffelseskost
De norske bykredittforeninger *	3 000	-1 000	21 000
Sum	3 000	-1 000	21 000

*) Avtale inngått mellom Ringerike kommune og De norske bykredittforeninger 15.01.1988. I hht avtalen skal det skje en gradvis nedbetaling med siste forfall 15.11.2020. Nedbetalingen styres av Sparebank1.

Årets verdiendring er forskjellen mellom bokført verdi pr 01.01 og pr 31.12 i regnskapsåret. Dette beløpet er ikke ført i driftsregnskapet med resultatvirkning i 2019.

I forbindelse med forvaltning av «Fossefondet» er det pr 31.12.2019 investert i følgende finansielle omløpsmidler:

Verdipapirnavn:	Beholdning (ant andeler)	Anskaffelses- kost	Bokført verdi 31.12.2019	Urealisert gevinst/tap
<i>Pengemarkedsfond</i>				
ALFRED BERG NORDISK PENGEMARKED	124 600,61	12 561 445	12 716 165	154 720
HOLBERG LIKVIDITET	155 382,78	15 975 213	16 025 216	50 003
<i>Obligasjonsfond</i>				
ALFRED BERG NORDIC INVESTMENT GRADE	192 310,78	19 163 384	19 224 962	61 578
DNB OBLIGASJON (III)	1 764,63	18 473 859	18 408 751	-65 109
HOLBERG KREDITT	68 425,96	7 200 070	7 751 758	551 688
<i>Aksjefond - Internasjonale aksjer</i>				
RBC Global Equity Focus Fund NOK hedged	9 857,22	10 162 210	11 935 755	1 773 545
NORDEA STABILE AKSJER GLOBAL	3 897,00	8 635 357	11 518 041	2 882 685
Fundsmith Equity Fund	45 976,92	9 300 000	10 983 127	1 683 127
Veritas Global Focus Fund USD C	28 700,46	8 474 325	10 976 831	2 502 506
Ako Global Long Only UCITS Fund DF1 USD	7 402,77	5 444 134	7 739 441	2 295 307
Ako Global Long Only UCITS Fund CF1 NOK	5 517,68	5 740 703	6 998 955	1 258 252
<i>Aksjefond - Norske aksjer</i>				
Arctic Norwegian Value Creation	6 800,37	8 950 000	9 569 079	619 079
ALFRED BERG AKTIV	5 577,99	7 659 851	9 583 526	1 923 675
Nordea Norge Verdi	382,59	3 709 046	4 728 285	1 019 239
SUM		141 449 598	158 159 893	16 710 295

I tillegg er det i forbindelse med Fossefondet den 31.12.2019 innestående 175.301,41 kr på klientkonto hos DNB.

Fossefondet forvaltes i tråd med retningslinjer beskrevet i kommunens finansreglement kapittel 4.

Anskaffelseskost viser hva det ble betalt for omløpsmiddelet da det ble kjøpt, og bokført verdi viser markedsverdien pr 31.12.2019.

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

Det ble ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2018.

Note 16 - Vesentlig forpliktelse

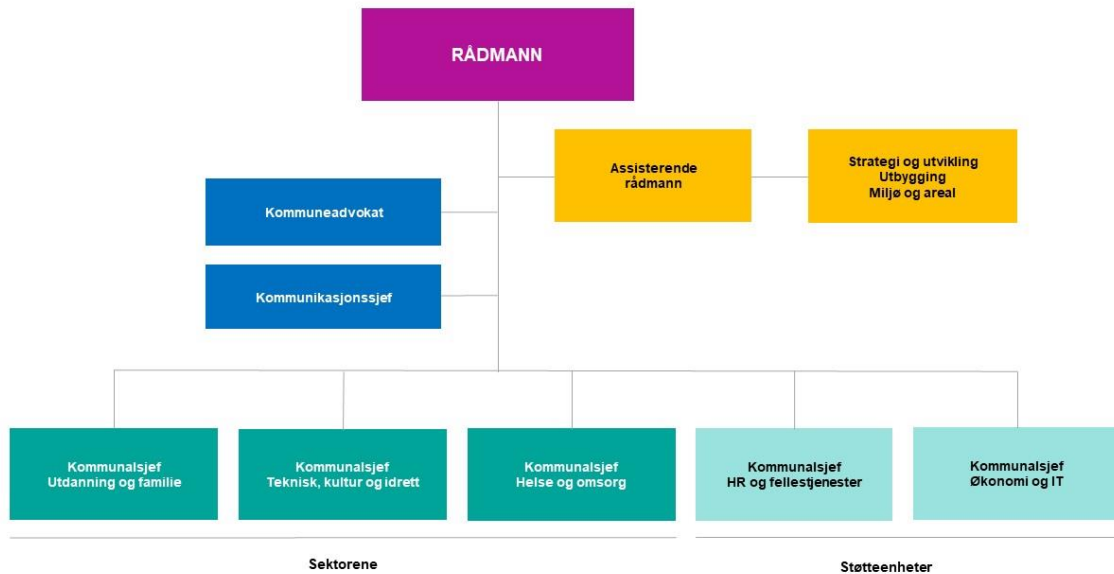
	Årlig drifts- utgift	Avtalen utløper
Leasingavtale transportmidler - DnB Autolease	5 548 487	Ulike - fra 1 til 5 år
Leasingavtale transportmidler - Leaseplan	4 157 796	Ulike - fra 3 til 20 mnd
(driftsutgift viser leasingkostnad (avskr og rente), i tillegg kommer utgifter ved bruk av bilene som f.eks bensin, service o.a)		
Leiekontrakter:		
Storgt 11-13 - Aurora (inkl. mva og fellesutg)	302 146	01.05.2024
Spesialpedagogisk enhet (inkl.fellesutg. - ekskl.moms)	391 772	
Psykisk helse og rus	562 257	
Tildelingskontoret	911 125	
Boligkontoret	408 044	
Barnevern	1 681 057	
Migrasjonshelsestasjon	500 748	
Flykningskontoret	691 581	
HTV og HVO	321 574	
Barnevernsvakten	168 673	
Forebyggende enhet og Helsestasjon	1 005 338	
SUM Storgt.11-13	6 944 315	31.07.2029
Ringerike Boligstiftelse (inkl. mva)	66 683 490	Løpende
Aslaksrud Eiendom AS - Musikkskole (inkl mva og fellesutg)	1 153 110	30.08.2026
Aslaksrud Eiendom AS - IT avdeling (inkl mva og fellesutg)	892 597	31.12.2029
Schjongslunden Næring AS - Læringscenter for voksne (inkl mva og fellesutg)	2 245 959	31.01.2030
Honerud gård	395 157	31.12.2020
Hensmoveien 20 (inkl. mva)	1 373 694	31.12.2021
Tyristrand helsestasjon (uten mva)	148 100	Løpende
Sentrumskvartalet, kultursal (inkl. mva)	178 125	30.09.2025 Beløpet ekskl. mva for hele perioden ble forhåndsbetalt i 2005.
Legevakt (inkl. mva)	550 200	Til ny Legevakt er ferdig - 01.09.2020?
Follum (inkl. mva - m/kantine og uteområde) +		31.08.2022
Follum stab 2. etg (inkl. mva)	2 503 470	31.08.2022
Follum - Hjemmesykepleie (inkl. mva)	943 746	31.08.2022
Hønefoss Arena AS (inkl. mva)	7 023 394	Løpende
NAV Buskerud	291 561	Løpende

Note 17 – Organisering av kommunens virksomhet

1. Kommunens organisering

Ringerike kommune er organisert i en tonivå-modell med enhetsledere som rapporterer til kommunalsjefene.

Tore Isaksen tiltrådte som rådmann 1. januar 2014. Per 1.1.2020 hadde kommunen følgende organisering:

2. Styringsprinsipper

Rådmannen og kommunalsjefene utgjør kommunens øverste administrative ledelse. Virksomhetene opptrer innenfor de rammer som trekkes opp, enten gjennom årlige budsjettvedtak eller gjennom delegasjon av myndighet fra rådmannen. Støtteenhetene utfører støttefunksjoner overfor toppledelsen og virksomhetene, men har også selvstendige oppgaver overfor publikum.

3. Tjenester løst av andre

- Renovasjonstjenestene leveres av HRA – Hadeland og Ringerike Avfallsselskap AS.
- I kommunen er det 19 private barnehager.
- Snøbrøyting av veier med kommunalt ansvar utføres delvis av private entreprenører.
- Kommunen kjøper enkelte institusjonsplasser fra andre innen helse- og omsorgssektoren.
- Vaskeritjenester kjøpes fra Menova.
- Det kjøpes advokattjenester i forbindelse med barnevern.
- Kommunen kjøper også tjenester fra interkommunale samarbeid (IS og IKS): Søndre Buskerud 110-sentral (brann og redning), IKA Kongsberg (arkiv) og Buskerud kommunerevisjon.
- Legevakten, Ringerike kriesenter, Barnevernsvakten og Ringerike brannvesen er organisert som kommunale samarbeid med Ringerike som vertskommune.

Note 18 - Årsverk og likestilling**Årsverk og likestilling**

Kjønnsfordeling	31.12.19	31.12.18	31.12.17	31.12.16
Antall årsverk	1876	1853	1784	1763
Antall ansatte	2292	2290	2239	2380
Antall kvinner	1819	1825	1801	1847
Prosentvis andel kvinner	79%	80 %	80 %	78 %
Antall menn	473	465	438	533
Prosentvis andel menn	21%	20 %	20 %	22 %
Antall kvinner i høyere stillinger	6	6	6	6
%-andel kvinner i høyere stillinger	66%	60 %	67 %	67 %
Antall menn i høyere stillinger	3	4	3	3
%-andel menn i høyere stillinger	34%	40 %	33 %	33 %

Høyere stillinger = kommuneoverlegen, kommuneadvokaten, kommunalsjefer og rådmann

Fordeling heltid/deltid

Kjønnsfordeling deltid	31.12.19	31.12.18	31.12.17	31.12.16
Antall ansatte i deltidsstillinger	1160	1252	1499	1250
Antall kvinner i deltidsstillinger	1011	1088	1300	1094
%-andel kvinner i deltidsstillinger	87%	87 %	87 %	88 %
Antall menn i deltidsstillinger	148	164	199	156
%-andel menn i deltidsstillinger	13%	13 %	13 %	12 %

Godtgjørelse til administrasjonssjef og ordfører

<i>(beløp i hele kroner)</i>	2019	2018	2017	2016
Rådmannens årslønn	1 341 600	1 300 000	1 250 000	1 210 000
Ordførerens godtgjørelse	989 997	956 463	928 602	906 928

Revisjonshonorar

<i>(beløp i hele kroner)</i>	2019	2018	2017	2016
Regnskapsrevisjon	495 000	532 000	464 000	500 000
Forvaltningsrevisjon	1 185 800	623 500	790 000	470 500
Annen bistand	605 000	731 500	657 000	885 500
Sum	2 285 800	1 887 000	1 911 000	1 855 000

Note 19 – Investeringer i nybygg og nyanlegg

UTVALG AV PROSJEKTER I INVESTERINGSREGNSKAPET 2019

Ikke gebyrfinansierte investeringer				
Prosjekt	Prosjektnavn	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik
0041	Nytt inventar skoler	4 829 096	4 050 562	778 534
0105	Oppgradering og sprinkling Riddergården	1 050 988	710 081	340 907
0115	Energi, inneklima, overvåkning	4 141 293	3 687 703	453 590
0141	Fellesrådet - Kirkebygg	5 000 000	5 000 000	-
0305	Kjøpsavtaler med boligeiere Kilemoen	13 608 125	13 608 125	-
0500	BRR - Biler og redningsverktøy	3 736 332	1 229 434	2 506 898
0501	Maskinpark	2 361 679	2 376 510	(14 831)
0700	Datautstyr	3 837 171	3 349 703	487 468
0710	Helse - Pilotprosjekt velferdsteknologi	107 654	1 015 041	(907 387)
0720	Helse - Inventar/medisinsk utstyr	4 154 684	3 047 971	1 106 713
0732	Eiendomsskatt - programvare	1 541 000	1 234 450	306 550
0751	IKT - Skole	7 193 714	7 570 238	(376 524)
10001	Ullerål skole med idrettshall	151 911 008	149 920 475	1 990 533
10002	Hov ungdomsskole	4 989 000	2 393 559	2 595 441
10004	Benterud skole	18 331 644	3 024 562	15 307 082
10006	Heradsbygda omsorgssenter	133 499 005	91 636 829	41 862 176
10007	Hov vest omsorgsboliger	1 982 235	1 242 298	739 937
10008	Hov øst omsorgsboliger	25 719 462	9 926 351	15 793 111
10015	Ringerike legevakt og ambulansesentral	27 590 086	22 874 933	4 715 153
10027	Nes skole ny barneskolefløy	1 336 800	993 058	343 742
10031	Ringerikskjøkken - produksjonskjøkken	8 336 461	4 787 521	3 548 940
10032	Ombygging Ringerike rådhus	7 000 000	3 167 936	3 832 064
10033	Ombygging Hensmoen	9 920 000	3 881 176	6 038 824
14015	Trygg skolevei Benterud skole	2 089 980	5 361 178	(3 271 198)
14017	Infrastruktur Hovsmarkveien og Hov Allé	-	5 272 663	(5 272 663)
14018	Ullerål skole - Trygg skolevei	-	432 161	(432 161)
17001	Soveareal barnehage	2 581 088	2 016 476	564 612
17006	Schjongshallen	6 698 218	6 702 699	(4 481)
17008	Kjøp av Hensmoveien 19	30 750 525	30 750 525	-
19301	Kommunale veier	15 758 903	15 586 021	172 882
Sum utvalg ikke gebyrfinansierte investeringer		500 056 151	406 850 241	93 205 910

Gebyrfinansierte investeringer				
Prosjekt	Prosjektnavn	Regulert budsjett	Regnskap	Avvik
15006	Ringerike vannverk	13 399 241	11 659 498	1 739 743
15008	Overføringsledninger Åsa - Monserud	33 820 680	34 899 757	(1 079 077)
15013	Monserud renseanlegg	99 089 270	83 408 191	15 681 079
15014	Sanering Nes i Ådal etappe 2	1 953 682	793 262	1 160 420
15038	VA-anlegg Parkgata - Storjordet	4 191 750	1 228 848	2 962 902
19003	Utsifting vannledninger 2019	9 708 875	9 282 489	426 386
19103	Utsifting avløpsledninger 2019	10 394 341	9 689 200	705 141
Sum utvalg gebyrfinansierte investeringer		172 557 839	150 961 245	21 596 594

Note 20 – Anleggsmidler

Note 20 - Anleggsmidler

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5
Eiendeler	EDB-utstyr, kontormaskiner og lignende.	Anleggsmaskiner, maskiner, inventar og utstyr, verktøy og transportmidler og lignende.	Brannbiler, parkeringsplasser, trafikklys, tekniske anlegg (VAR), renseanlegg, pumpestasjoner, forbrenningsanlegg og lignende.	Boliger, skoler, barnehager, idrettshaller, veier og ledningsnett og lignende.	Forretningsbygg, lagerbygg, administrasjonsbygg, sykehjem og andre institusjoner, kulturbygg, brannstasjoner og lignende
Avskr plan	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år

Kommunen følger inndelingen av anleggsmidler og avskrivningsplan i henhold til regnskapsforskriftens § 8.

	Gruppe 1	Gruppe 2	Gruppe 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Sum
Bokført verdi 01.01.2019	45 757 240	215 463 443	863 652 581	887 931 519	63 779 195	2 076 583 978
Tilgang (aktivering) i regnskapsåret	14 582 766	20 910 781	108 358 188	333 873 988	72 806 188	550 531 911
Oppskrivninger						-
Avgang (salg) i regnskapsåret						-
Avskrivninger i regnskapsåret	(16 215 870)	(24 218 720)	(44 127 882)	(27 772 991)	(1 520 220)	(113 855 683)
Nedskrivninger			(59 239 609)			(59 239 609)
Korrigeringer fra tidligere år			(243 642)			(243 642)
Bokført verdi 31.12.2019	44 124 136	212 155 504	868 399 637	1 194 032 516	135 065 163	2 453 776 956

Bokført verdi av tomter er kr. 115.221.732

Note 21 - Selvkost

1.1 Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen selvkost etter *Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)*.

Endring i selvkostforskriften fra 01.01.2020

Selvkostforskriftens § 8 gir regler for håndtering av overskudd og underskudd på selvkostkalkylen. Det har fra 2020 vært anledning til å fremføre underskudd på selvkostkalkylen. Her har det kommet endringer som gjelder selvkostområdene. I selvkostforskriften står det å lese:

Hvis differansen mellom årets gebyrinntekter og årets gebyrgrunnlag viser et underskudd, skal underskuddet dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Et underskudd som ikke dekkes inn ved å bruke av selvkostfondet, skal fremføres i selvkostregnskapet til inndekning i et senere år. Et underskudd som er fremført, skal dekkes inn av et fremtidig overskudd senest i det femte året etter at underskuddet oppsto. Et underskudd kan likevel fremføres ut over fem år, hvis dette er nødvendig for at brukerne ikke skal betale for fremtidig bruk av gjennomførte investeringer.

Tredje ledd andre til fjerde punktum gjelder ikke for gebyrer etter plan- og bygningsloven, eierseksjonsloven eller matrikkellova.

Dette medfører at et underskudd på reguleringsplaner, bygge- og delesaker samt eierseksjonering ikke lenger er fremførbart og at det dermed må dekkes av kommunekassa uten mulighet til å søke dette dekket gjennom gebyrer i påfølgende 5-års periode.

Etterberegning for 2019 viser følgende resultat:

	Slam-		Feiing	Regulerings- planer	Bygge- og delesak	Utslipps- tillatelser		Eier- seksjonering	
	Vann	Avløp				tømming	og tilsyn		Oppmåling
A) Direkte driftsutgifter	20 248	30 061	2 320	7 410	1 852	10 964	2 879	2 798	84
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	625	898	20	712	121	523	103	109	3
D) Kalkulatoriske rentekostnader	6 679	13 216	426	55	6	5	1	5	0
C) Kalkulatoriske avskrivninger	13 790	11 408	210	90	59	42	9	31	0
E) Andre inntekter	2 046	2 585	104	239	3	593	0	35	0
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	39 296	52 998	2 872	8 028	2 035	10 941	2 992	2 908	87
G) Gebyrinntekter	38 348	59 252	3 112	7 093	2 529	8 028	1 810	3 064	220
H) Årets finansielle resultat (G-F)	-948	6 254	240	-935	494	-2 913	-1 182	156	133
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	6 254	240	0	494	0	0	156	133
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	948	0	0	935	0	2 913	1 182	0	0
K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
L) Saldo selvkostfond per 1.1	9 565	8 602	3 831	605	36	760	720	0	97
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	209	270	91	3	7	-16	3	2	4
N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	8 826	15 126	4 162	-327	537	-2 169	-459	158	234
O) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	98	112	108	88	124	73	60	105	253
P) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Vann, avløp, slam

Kommunen har side 2014 bygget selvkostfond på vann, avløp og slam. I 2018 bidro store investeringer i vann og avløp til bruk av fond mens slam fortsatt bygget fond. I 2019 er finansiell dekningsgrad for vann 98 % og det ble brukt 0,9 millioner kroner av selvkostfondet. Avløp og slam har en finansiell dekningsgrad på henholdsvis 112 % og 108 % og begge selvkostfondene styrkes med avsetning på henholdsvis 6,3 millioner kroner og 0,2 millioner kroner.

Feiing

I 2012 vedtok kommunestyret at feiing og tilsyn skal faktureres årlig og ikke etter utført tjeneste. Dette sikret at man fikk en mer stabil og forutsigbar inntekt og at innbyggerne i løpet av en fireårsperiode får de tjenestene de betaler for. Fra 2018 er feiing av fritidsboliger også medregnet i selvkostkalkylen. Det er ikke differensiert på pris på feiing av fritidseiendom og bolig.

I 2014-2016 bygget feiing selvkostfond mens det i 2017 og 2018 ble brukt fra fondet. I 2019 er finansiell dekningsgrad 88 % og fondsreserven på 0,6 millioner kroner går til delvis dekning av merkostnadene. Feiing går ut av 2019 med et negativt fond på 0,3 millioner som vil bli dekket via gebyrer i løpet av neste 5-årsperiode.

Reguleringsplaner

Fra 2015 har reguleringsplaner hatt en positiv selvkostbalanse og bygging av selvkostfond fortsatte i 2016 mens det i 2017 og 2018 ble brukt av fondet slik at fondet var tilnærmet nullet ved inngangen til 2019. I 2019 var finansiell dekningsgrad på 124 % og selvkostfondet ble styrket med 0,5 millioner kroner.

Bygge- og delingssaker

Fra 2015 har bygge- og delesaker bygget selvkostfond. I 2018 lå gebyrinntekter under budsjett samt at avdelingen hadde utgifter til skanning av byggesaksarkiv med den følge at en stor andel av selvkostfondet brukes. Finansiell dekningsgrad er i 2019 på 73 % og resterende fond på 0,8 millioner benyttes til dekning. Negativt fond på 2,2 millioner er det ikke lenger anledning til å fremføre så dette slettes.

Utslippstillatelse og tilsynssaker

Etterberegning for 2016 viste at utslipp- og tilsynssaker hadde opparbeidet et negativt fond på ca 0,5 millioner i 2014-2015. Utslipp- og tilsynssaker viste svært positiv utvikling i 2016 og 2017. Det negative fondet ble da dekket og kommunen begynte å bygge selvkostfond. I 2018 brukes det planmessige av selvkostfondet og i 2019 brukes resterende fond på 0,7 millioner. Selvkostområdet går ut av 2019 med et negativt fond på 0,5 millioner kroner som vil bli dekket via gebyrer i løpet av neste 5-årsperiode. Finansiell dekningsgrad for 2019 er på 60 %.

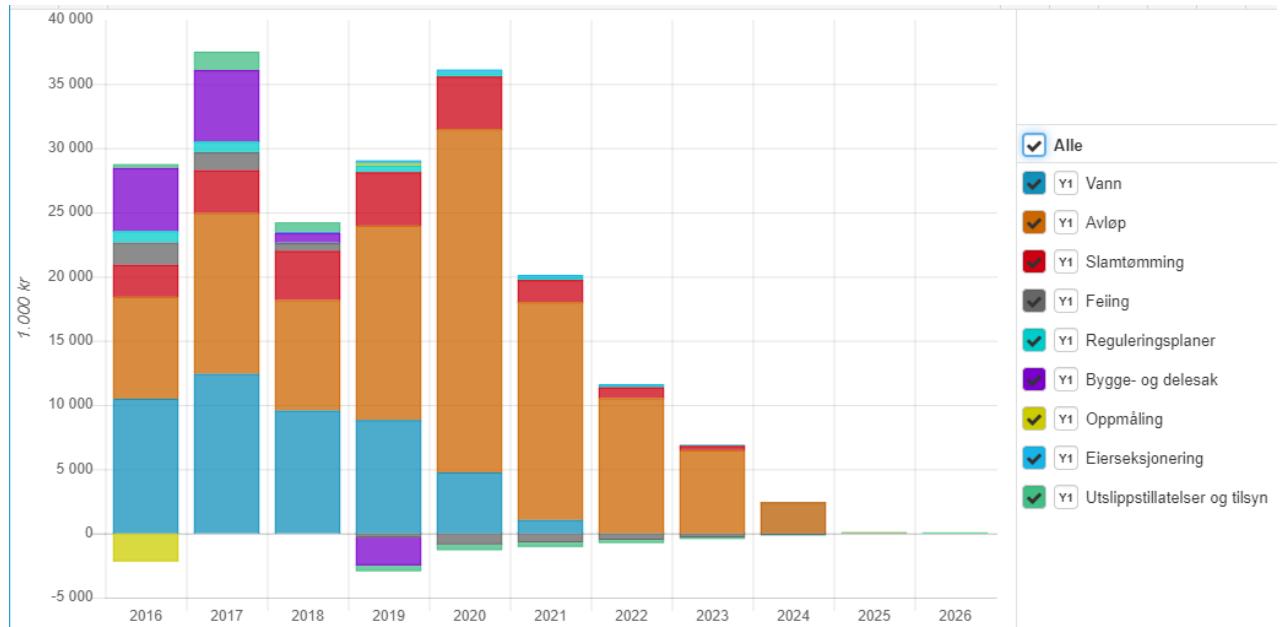
Oppmåling

Selvkostområdet hadde i all vesentlighet bygget negativt fond i perioden 2012 - 2017. I 2018 ble en marginal andel av det negative fondet dekket. Etter 5-års regel om utligning av selvkostfond samt generasjonsprinsippet, ble det negative fondet slettet gjennom kommunestyrevedtak slik at fondet ved inngangen til 2019 hadde en 0-saldo. Finansiell dekningsgrad i 2019 var på 105 % og det ble avsatt 0,2 millioner kroner til selvkostfondet.

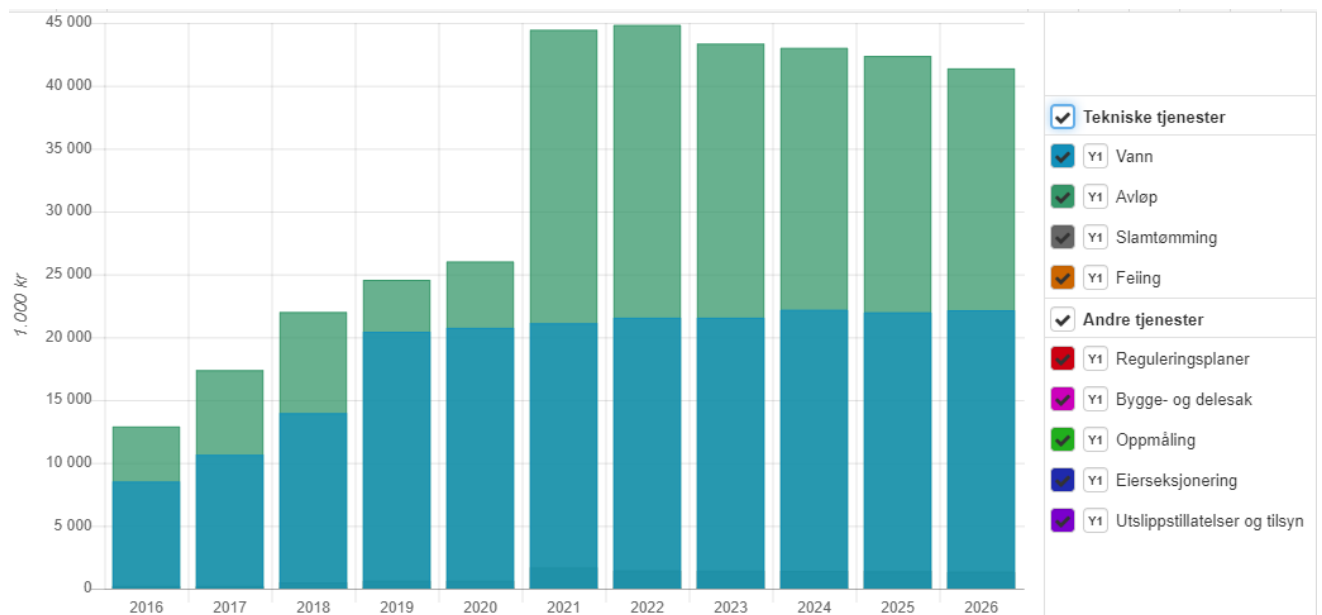
Eierseksjonering

Fra 01.01.2018 iverksettes endringer i Eierseksjonsloven og eierseksjonering kommer til som eget selvkostområde. Etterberegning for 2019 viser en finansiell dekningsgrad på 253 % for og overskudd på 0,1 millioner kroner settes av til fond.

Utvikling selvkostfond pr 2016 – 2026

Utvikling kapitalkostnader vann og avløp 2016 – 2026

HRA renovasjon

HRA ivaretar renovasjon for Ringerike kommune og beregner også selvkost. Siste mottatte etterberegning fra HRA er pr 31.12.2019:

	HRA renovasjon 2015	HRA renovasjon 2016	HRA renovasjon 2017	HRA renovasjon 2018	HRA renovasjon 2019
A) Direkte driftsutgifter	34 668	36 542	35 311	40 686	41 838
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	0	0	0	0	0
D) Kalkulatoriske rentekostnader	378	321	390	377	497
C) Kalkulatoriske avskrivninger	3 319	3 667	2 952	3 325	3 529
E) Andre inntekter	3 029	3 898	5 975	5 777	5 837
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	35 336	36 632	32 678	38 611	40 027
G) Gebyrintekter	33 618	35 427	37 945	38 232	41 538
H) Årets finansielle resultat (G-F)	-1 718	-1 205	5 267	-379	1 511
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	0	0	5 267	0	1 511
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	1 718	1 205		379	0
K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0	0
L) Saldo selvkostfond per 1.1	1 767	44	-1 170	4 132	3 846
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	17	-9	29	93	105
N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	66	-1 170	4 126	3 846	5 462
O) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	95	97	116	99	104
P) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100	100

I 2017 leverte HRA et positivt selvkostresultat og det bygges fond. I 2018 er selvkostgraden for Ringerike kommune 99 % og følgelig brukes det fra fond. Ved inngang til 2019 er selvkostfondet likevel solid og det avsettes ytterligere 1,5 mill kroner til fondet. Finansiell dekningsgrad er på 104 %.

Innsikten er levert av Ringerike kommune

Om alt som fantes i bøker var sant ville verden vært et fantastisk, utrolig og mye mer spennende sted å være. Vi elsker tanken på at noen blir litt glade, litt skremte og fryder seg over det de finner i bøkene hos oss. Noen blir lei seg også. Uansett, du lærer litt hver gang du åpner en bok. Et svar her leder til et spørsmål der. Nysgjerrigheten blir egentlig bare større for hver gang. Biblioteket er kanskje det viktigste kulturtiltaket vi har.

Gruble. Oppdage. Lær mer.

ringerike.kommune.no

RINGERIKE
nærmest det meste